

Honfoglalás: T/2077/27

Érkezett: 2014 DEC 02.

Az Országgyűlés
Nemzetbiztonsági bizottsága

Részletes vitát lezáró
bizottsági módosító javaslat
benyújtása

Kövér László úr,
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Nemzetbiztonsági bizottság – a HHSZ. 45. § (5) bekezdése alapján – a **nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény, valamint az egyes törvényeknek a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló T/2077. számú törvényjavaslathoz** a mellékelt, **részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatot** terjeszti elő.

Budapest, 2014. december 2.

Tisztelettel:

Dr. Molnár Zsolt
elnök

Az Országgyűlés
Nemzetbiztonsági bizottsága

Részletes vitát lezáró
bizottsági módosító javaslat

1. A **bizottság** a törvényjavaslatot a következő **új 1. §-sal kiegészíteni** javasolja:

1. § A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) 8. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

„h) törvény által titkos adatszerzésre, titkos információgyűjtésre jogosult szervek erre vonatkozó megkeresésére – az adatkezelő megjelölésével – segítséget nyújthat a titkos adatszerzésre, titkos információgyűjtésre jogosult adatkezelő szervtől történő, az adatkérő által jogszerűen kezelhető adat igényléséhez.”

2. A **bizottság** a törvényjavaslat **1. §-ának** a következő módosítását javasolja:

1. § Az [nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.)] 14. § (4) bekezdése a következő i) és j) ponttal egészül ki:

(A parlamenti ellenőrzés gyakorlása során a Bizottság)

„i) dönt a biztonsági szakvélemény megállapításaival és a felülvizsgálati eljárás elrendelésének megtagadásával kapcsolatos miniszteri döntéssel szembeni panaszról,

j) állást foglal az alapvető jogok biztosának a nemzetbiztonsági szolgálat felülvizsgálati eljárásáról adott tájékoztatásáról.”

3. A **bizottság** a törvényjavaslat **2. §-ának** a következő módosítását javasolja:

2. § Az Nbtv. „A nemzetbiztonsági szolgálatok parlamenti ellenőrzése” alcíme a következő 19/A. §-sal egészül ki:

„19/A. § (1) A 14. § (4) bekezdés i) pontjában meghatározott panasz kivizsgálása során a Bizottság betekinthet a nemzetbiztonsági ellenőrzés irataiba, tájékoztatást kérhet a minisztertől és a biztonsági szakvéleményt kiállító nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatójától, valamint a panaszost meghallgathatja.

(2) A vizsgálat alapján a Bizottság

a) az alaptalan panaszt elutasítja,

b) a panasznak helyt ad és

ba) a nemzetbiztonsági kockázat megállapítására vonatkozó döntés hatályon kívül helyezése mellett a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálatot új eljárásra kötelezi, vagy

bb) a felülvizsgálati eljárás elrendelésének megtagadására vonatkozó döntés hatályon kívül helyezése mellett a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatóját felülvizsgálati eljárás elrendelésére kötelezi.

(3) A Bizottság a (2) bekezdés szerinti döntéséről tájékoztatja a nemzetbiztonsági szolgálatot irányító minisztert, a panaszost és a nemzetbiztonsági ellenőrzés kezdeményezésére jogosultat.

(4) A Bizottság 14. § (4) bekezdés j) pontjában meghatározott tájékoztatásban foglaltakat megvizsgálja, ennek során írásban vagy személyes meghallgatás keretében tájékoztatást kérhet az alapvető jogok biztosától, a nemzetbiztonsági szolgálatot irányító minisztertől, a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatójától, valamint a felülvizsgálati eljárás alá vont személyt meghallgathatja.

(5) A Bizottság a 14. § (4) bekezdés j) pontjában meghatározott tájékoztatással kapcsolatos állásfoglalásáról tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az irányító minisztert, a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatóját, valamint az alapvető jogok biztosának eljárását kezdeményező személyt.”

4. A bizottság a törvényjavaslatot **új 3. §-sal kiegészíteni** javasolja:

3. § Az Nbtv. A nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állománya alcímet és a 20. §-át megelőzően a következő alcímmel és 19/B. §-sal egészül ki:

„Az Országgyűlés Külügyi bizottsága tagjaira vonatkozó különös szabályok

19/B. § A Külügyi bizottság tagjának csak az az országgyűlési képviselő választható meg, aki tekintetében elvégezték a 19. §-ban meghatározott eljárás szerinti nemzetbiztonsági ellenőrzést.”

5. A bizottság a törvényjavaslat **4. §-ának** a következő módosítását javasolja:

4. § Az Nbtv. 68. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személlyel kapcsolatosan nemzetbiztonsági kockázat áll fenn, ha olyan körülmény áll fenn, ami miatt

a) nem alkalmas [– különös tekintettel a munkavégzésen kívül tanúsított magatartására, magánéleti kapcsolataira, anyagi, jövedelmi viszonyaira, valamint olyan személlyel, az erről való tudomásszerzést követően fenntartott kapcsolatára, akinek öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság büntetőjogi felelősségét megállapította –] a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony törvényes, illetéktelen befolyástól mentes ellátására, vagy ha

b) személyével szemben olyan körülmény áll fenn, amely sérti vagy veszélyezteti a minősített adat védelméhez fűződő érdeket.”

6. A **bizottság** a törvényjavaslat **11. §-ának** a következő módosítását javasolja:

11. § Az Nbtv. a következő 71/C. §-sal egészül ki:

„(6) A nemzetbiztonsági ellenőrzés befejezéséről, valamint a biztonsági szakvéleményben foglaltakról – a bűncselekmény elkövetésére utaló körülmények és a (2) bekezdésben foglalt minősített adatok kivételével – a kezdeményező nyolc napon belül tájékoztatja a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyt.”

7. A **bizottság** a törvényjavaslat **22. §-ának** a következő módosítását javasolja:

22. § Az Nbtv. 72/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„72/D. § (1) A nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy

a) a biztonsági szakvéleményben szereplő, általa valótlannak tartott megállapításokkal,

b) a biztonsági szakvéleményben megállapított kockázati tényezővel, valamint

c) az általa kezdeményezett felülvizsgálati eljárás elrendelésének elutasításáról szóló döntéssel

szemben – a kézhezvételétől számított 15 napon belül – panasszal élhet a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója útján a miniszternél.

(2) Az előterjesztett panasznak a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony 71. § (4) bekezdése, illetve a 72/B. § (8) bekezdése alapján történő megszüntetésére nincs halasztó hatálya.

(3) Ha a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója az (1) bekezdésben meghatározott panaszban foglaltakkal egyetért,

a) a biztonsági szakvéleményt visszavonja és új biztonsági szakvéleményt bocsát ki,

b) az (1) bekezdés c) pontjában foglaltak esetén az elrendeli a felülvizsgálati eljárás lefolytatását.

(4) Ha a panaszban foglaltakkal a főigazgató nem ért egyet, azt a benyújtástól számított 8 napon belül, állásfoglalásával együtt felterjeszti a miniszternek, egyben döntéséről tájékoztatja a nemzetbiztonsági ellenőrzés kezdeményezésére jogosultat.

(5) A kezdeményezésre jogosult haladéktalanul tájékoztatja a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyt a főigazgató döntéséről. A tájékoztatás megtörténtét jegyzőkönyvben vagy más hitelt érdemlő módon rögzíteni kell. A döntést tartalmazó okiratban a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálat által megjelölt minősített adatokról a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy nem tájékoztatható.

(6) A miniszter a panaszt a beérkezésétől számított 30 nap alatt kivizsgálja, ez a határidő egy alkalommal 30 nappal meghosszabbítható.

(7) A miniszter

a) az alaptalan panaszt elutasítja vagy

b) a panasznak helyt ad és

ba) a nemzetbiztonsági kockázat megállapítására vonatkozó döntést hatályon kívül helyezi és a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálatot új eljárásra kötelezi,

bb) megállapítja a nemzetbiztonsági kockázat hiányát, vagy

bc) a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy által kezdeményezett és elutasított felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasítja a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatóját.

(8) A miniszter a (7) bekezdés szerinti döntéséről írásban tájékoztatja a panaszost és a nemzetbiztonsági ellenőrzésre jogosult nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatóját, valamint a nemzetbiztonsági szolgálat főigazgatója útján a kezdeményezésére jogosultat.

(9) A nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy a miniszter döntésével szemben, annak kézhezvételétől számított 15 napon belül panasszal élhet a Bizottságnál.

(10) Ha nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy jogviszonyát a nemzetbiztonsági kockázatot megállapító biztonsági szakvélemény alapján a 71. § (4) bekezdése vagy a 72/B. § (8) bekezdése alapján szüntették meg, a megszüntetésről szóló döntés kézhezvételétől számított 15 napon belül a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy kezdeményezheti a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál a Bizottság 19/A. § (2) bekezdés a) pontja szerinti panaszt elutasító döntésének felülvizsgálatát.

(11) A (10) bekezdés szerinti bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének joga azt a hivatásos szolgálati viszonyban állót is megilleti, akit a nemzetbiztonsági kockázatot megállapító biztonsági szakvélemény alapján beosztás alóli felmentésével egyidejűleg rendelkezési állományba helyeztek.

(12) A bíróság e § szerinti eljárására a polgári perrendtartás közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a bíróság az ügyben zárt tárgyaláson, soron kívül jár el. A perben csak olyan bíró járhat el, akinek e törvény szerinti nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték.

(13) A bíróság a nemzetbiztonsági kockázatot megállapító biztonsági szakvélemény kiadásának alapjául szolgáló eljárás jogszerűségét vizsgálja, jogköre nem terjed ki a nemzetbiztonsági kockázat megállapításának szakszerűségére.

(14) Eljárási szabálysértés esetén a bíróság a nemzetbiztonsági kockázat megállapítására vonatkozó döntést hatályon kívül helyezi és a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálatot új eljárásra kötelezi.”

8. A **bizottság** a törvényjavaslatot **új 24. §-al kiegészíteni** javasolja:

24. § Az Nbtv. a 76/B. §-át követően és a Felhatalmazó rendelkezések alcímet megelőzően a következő 76/C. §-sal egészül ki:

„76/C. § (1) E törvénynek a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény, valamint egyes törvényeknek a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel összefüggő módosításáról szóló 2014. évi törvénnyel (a továbbiakban: Módtv3.) megállapított rendelkezéseit a Módtv3. hatálybalépését követően az Országgyűlés Külügyi bizottságába megválasztandó tagokra kell alkalmazni.

(2) A Módtv.3. hatálybalépésekor az Országgyűlés Külügyi bizottságában fennálló tagság esetén a nemzetbiztonsági ellenőrzést 2015. február 28-ig kezdeményezi az Országgyűlés elnöke.”

9. A **bizottság** a törvényjavaslatat a **25. §-ának** a következő módosítását javasolja:

25. § Az Nbtv. 79/A. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény)

„a) 1-19/[A]B. §-a,”

(az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.)

10. A **bizottság** a törvényjavaslat **27. § (2) bekezdésének** következő módosítását javasolja:

(2) Az Nbtv. 8. § (4) bekezdésében a „– 72. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak kivételével –” szövegrész helyébe a „– 71/B. § [(4)] (5) bekezdésében foglaltak kivételével –” szöveg lép.

11. A **bizottság** a törvényjavaslat **52. és 53. §-ának** a következő módosítását javasolja:

52. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1-3. §, 5-24[2]. § és a 27[4]-54[1]. § az e törvény kihirdetését követő második hónap 1. napján lép hatályba.

53. §

(1) Az 1[. § és 2]-4. §, a [4]6-27[4]. §, a 29[6]. §, a 30[27]. § (1), (2) és (4) bekezdése, a [28]31. § a), b), c), e) és f) pontja és az 1. melléklet az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(2) A 48[5]. § és a 50[47]. § az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Indokolás

1-2. A nemzetbiztonsági ellenőrzés gyakorlati végrehajtásának elengedhetetlen és alapvető lépése az érintett különböző adatkezelő szervek adattáiraiban történő ellenőrzése. Fontos szakmai elvárás, hogy az ellenőrzés részét képező intézkedés gyorsan történjen, az ehhez szükséges időt azonban növeli, ha az adatkérő általa adatkezelőknek vélt szervezetekhez fordul, mire az általa kért adattal valóban rendelkező szervhez eljut az igénye.

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat mint szolgáltató szervezet alapfeladata a titkos információgyűjtésre, illetve a titkos adatszerzésre feljogosított szervek e tevékenységéhez történő szolgáltatásnyújtás. A fenti módosítással e tevékenysége részeként biztosíthatná a megrendelők részére annak lehetőségét, hogy ilyen igényük esetén - csupán az adatkezelő szerv megjelölésével, személyes adat átadása nélkül - gyorsabbá és pontosabbá váljon az adatkérési, adatelérési mechanizmusuk.

3. A nemzetbiztonsági szakvélemény megállapításaival kapcsolatos jogorvoslati eljárásban indokolt megjeleníteni a Nemzetbiztonsági bizottságnak a nemzetbiztonsági ellenőrzés irataiba történő betekintési jogosultságát.

4. Lásd a T/2077/26/1. számú módosító javaslat indokolását. (A T/2077/26. számú módosító javaslat ezen pontján a bizottság nem változtatott.)

5. Lásd a T/2077/5. számú módosító javaslat indokolását.

6. Lásd a T/2077/6. számú módosító javaslat indokolását.

7. A bírói út megnyitását különösen fontos a már jogviszonyban álló személyek nemzetbiztonsági ellenőrzése esetében. Ugyanis ilyenkor egy kockázatot megállapító szakvélemény akár több évtizedes szakmai karriert törhet derékba. Nyilván egy pályakezdő felvételekor akár nagyobb mozgásteret is lehet engedni a kinevezési jog gyakorlójának, hogy megválaszthassák, kikkel akarnak együttműködni. Azonban olyan személyek esetében, akik élethivatásukként évtizedek óta szolgálják hazájukat, csak a legnagyobb körültekintéssel, érdemi jogorvoslat biztosítása mellett szabad ilyen döntést meghozni.

Ezért a módosító javaslat megteremti annak lehetőségét, hogy azok a személyek, akiknek jogviszonyát nemzetbiztonsági kockázatot megállapító biztonsági szakvélemény alapján

szüntetik meg, kezdeményezhessék a Nemzetbiztonsági Bizottság panaszt elutasító döntésének bírósági felülvizsgálatát.

A módosító javaslat szerint a bíróság köteles megvizsgálni a biztonsági szakvélemény kiadásának alapjául szolgáló eljárás kereteit. A nemzetbiztonsági ellenőrzést lefolytató szerv szakvéleményének felülmérlegelésére a bíróság nem lenne jogosult.

8. Lásd a **T/2077/26/2.** számú módosító javaslat indokolását. A bizottság a módosító javaslatot változtatásokkal fenntartotta: rögzíti a nemzetbiztonsági ellenőrzés kezdeményezésére rendelkezésre álló határidőt.

9. Lásd a **T/2077/26/3.** számú módosító javaslat indokolását. A bizottság a módosító javaslatot változtatásokkal fenntartotta: jogtechnikai pontosítás.

10. Lásd a **T/2077/7.** számú módosító javaslat indokolását.

11. Lásd a **T/2077/26/4.** számú módosító javaslat indokolását. A bizottság a módosító javaslatot változtatásokkal fenntartotta: sarkalatossági záradék módosítása.